UDK 820-93
Da88

Roald Dahl
James and the Giant Peach
Puffin Books, 1995

Ši knyga skiriama Olivijai ir Tesai

Antrasis leidimas

Text copyright © Roald Dahl, 1961
Illustrations copyright © Quentin Blake, 1995
This edition published by arrangement with David Higham Associates Ltd, AP Watt Ltd and Synopsis Literary Agency

© Vertimas į lietuvių kalbą, Virgilijus Čepliejus, 2008
© Eiliuotų tekstų vertimas į lietuvių kalbą, Violeta Palčinskaitė, 2008
© Leidimas lietuvių kalba, leidykla „Garnelis“, 2008

ISBN 978-9955-883-08-1

Išleido leidykla „Garnelis“,
Klaipėdos g. 6, LT-01117 Vilnius
Spausdino AB spaustuvė „Spindulys“,
Vakarinis aplinkkelis 24, LT-48184 Kaunas

1

Iki ketverių metų Džeimsui Henriui Troteriui viskas klojosi kuo puikiausiai. Jis smagiai gyveno su mama ir tėčiu gražiuose namuose jūros pakrantėje. Aplink buvo pilna vaikų, su kuriais jis žaidė, netoliese smėlėtas paplūdimys, kuriame lakstė, jūra, kurioje irstėsi. Geresnio gyvenimo mažam berniukui nė nesugalvosi.

Bet vieną dieną Džeimso tėtis su mama išvažiavo į Londoną apsipirkti ir atsitiko baisus dalykas. Abu juos staiga prarijo (tik pagalvokit, vidury dienos pilnoje žmonių gatvėje) didžiulis piktas raganosis, pabėgęs iš zoologijos sodo.

Patys galite suprasti, kokia tai buvo baisi nelaimė tokiems geriems tėvams. Tačiau Džeimsui tai buvo kur kas didesnė nelaimė negu jiems. *Jų* vargai baigėsi labai greitai. Per trisdešimt penkias sekundes jų tiesiog nebeliko šiame pasaulyje, jie mirė. O vargšas Džeimsas buvo kuo gyviausias, tik staiga pasijuto vienas bei išsigandęs plačiame ir nedraugiškame pasaulyje. Gražius namus jūros pakrantėje teko tučtuojau parduoti, ir mažas berniukas su nedideliu lagaminėliu, kur buvo įdėta pižama ir dantų šepetėlis, iškeliavo gyventi pas dvi savo tetas.

Jų vardai buvo teta Kempė ir teta Smigė, ir nors labai nemalonu, turiu pasakyti, kad abi buvo tiesiog baisios moterys. Savanaudės, tinginės ir žiaurios, jos iš pat pradžių pradėjo mušti vargšą Džeimsą beveik be menkiausios priežasties. Jos niekad nevadindavo jo tikruoju vardu, o tik: „ei tu, bjaurus žvėriūkšti" arba „netikėli nevala", arba „vaikpalaiki", niekada neduodavo pažaisti kokio žaislo arba pavartyti knygos su paveiksliukais. Jo kambarys buvo tuščias kaip kalėjimo kamera.

Jie gyveno – teta Kempė, teta Smigė ir dabar Džeimsas – keistame aplūžusiame name ant kalvos Anglijos pietuose. Kalva buvo tokia aukšta, kad iš bet kurios sodo vietos Džeimsas matė mylių mylias tolyn, kur buvo gražūs vaizdai, miškai ir laukai; o labai giedrią dieną gerai įsižiūrėjęs galėdavo pamatyti ir mažą pilką taškelį toli horizonte – tai buvo namai, kuriuose jis kadaise gyveno su savo mylima mama ir tėčiu. O už tų namų būdavo matyti jūra – pailga plona tamsiai mėlyna juosta, tarsi dryžis rašalo po dangaus skliautu.

Tačiau tetos Džeimsui niekada neleisdavo nulipti nuo kalvos. Nei pačios nė kartelio nenusivedė jo žemyn bent pasivaikščioti ar į kokią šventę, o tuo labiau niekur neišleisdavo vieno. „Jei tik išeis iš sodo, tas netikėlis žvėriūkštis tuojau pateks į kokią bėdą", – sykį pasakė teta

Smigė. O jeigu išdrįstų perlipti per tvorą, jam buvo grasinama visokiausiomis baisiomis bausmėmis, kaip kad savaitei būti uždarytam rūsyje su žiurkėmis.

Sodas kalvos viršuje buvo didelis ir apleistas, vienintelis medis jame (išskyrus dulkiną laurų krūmą pačiame kampe) buvo senas persikas, ant kurio niekada nebūdavo vaisių. Nebuvo nei kokios sūpynės, nei karuselės, nei smėlio dėžės, nei kitų vaikų, kuriuos nelaimingas Džeimsas būtų galėjęs pasikviesti pažaisti. Nebuvo net katės ar šuns palaikyti Džeimsui draugiją. Bėgant laikui jis darėsi vis liūdnesnis ir liūdnesnis, dienų dienas stovėdavo sodo kampe ir svajingai žiūrėdavo į mielą, bet uždraustą pasaulį su laukais, miškais ir jūra, kuris plytėjo apačioje kaip stebuklingas kilimas.

2

Kai Džeimsas išgyveno pas tetas ištisus trejus metus, vieną rytą atsitiko gana nepaprastas dalykas. Ir tas dalykas, kurį aš vadinu tik *gana* nepaprastu, greitai sukėlė kitą dalyką, kurį jau galima pavadinti *labai* nepaprastu. O pagaliau tas labai nepaprastas dalykas savo ruožtu sukėlė *fantastiškai* nepaprastą dalyką.

Viskas prasidėjo baisiai karštą dieną vasaros vidury. Teta Kempė, teta Smigė ir Džeimsas buvo sode. Džeimsas kaip visada buvo pristatytas prie darbo. Šį kartą jam buvo liepta skaldyti malkas virtuvės viryklei. Abi tetos sėdėjo patogiose kėdėse, siurbčiodamos iš stiklinių putojantį limonadą ir žiūrėdamos, kad Džeimsas nė sekundę nesiliautų dirbęs.

Teta Kempė buvo baisiai stora ir nedidelė. Ji turėjo mažas, panašias į kiaulės akis, žandai buvo apdribę, o veidas toks suglebęs, kad atrodė kaip išvirtas. Tiksliau sakant, panašus į baltą, išpurtusį, pervirtą kopūstą. Teta Smigė atvirkščiai – buvo plona, aukšta ir sudžiūvusi, su plieniniais akiniais, nustumtais ant paties nosies galo. Jos balsas buvo spigus, lūpos plonos ir seilėtos, o kai susijau-

dindavo ar supykdavo, kalbant iš burnos tikšdavo mažyčiai seilių purslai. Taigi taip ir sėdėjo šios dvi baisios raganos, siurbčiodamos savo limonadą ir nuolat rėkaudamos Džeimsui, kad skaldytų vis greičiau ir greičiau. Be to, dar kalbėjosi ir tarpusavyje, girdamosi, kokios jos abi gražios. Teta Kempė turėjo ant kelių veidrodėlį su ilga rankena, kurį retsykiais pakeldavo, kad pasigėrėtų savo baisiu veidu.

Sušuko Kempė: – Žmonės,
Pažvelkit į mane!
Esu graži kaip rožė,
Pražydusi sapne.
Kilminga nosis ir plaukai
Lyg šilkas draikos padrikai
Ir tarsi auksas žvilga!
O Smigė tarė: – Pažiūrėk
Verčiau į savo pilvą.

Nuraudo Kempė. Įžūlu!
Bet Smigė jai pasakė:
– Tai MANO grožis iš tiesų
Kaip kerinčios plaštakės.
Esu puiki, esu jauna,
Esu žavinga ir liauna,
Liemuo tarsi nulietas...
Bet Kempė tarė: – Tu esi
Sudžiūvus kaip skeletas.
O MANO grožis, kaip žinia,
Ir mano geras būdas
Galėtų deramai žibėt ekranuos Holivudo!
Aš pakerėčiau ten minias,
O režisieriai dėl manęs
Kaip liūtai susikautų.
Bet Smigė tarė: – Na, nebent
Pabaisos rolę gautum.